

Fiscus moet de commissaris een handje helpen

Albert Jan van Soelen

Uitgerekend nu de vraag naar professionele toezichthouders groter is dan ooit, moet de Hoge Raad binnenkort beslissen over het fiscale lot van een beroepscommissaris. De zaak bevestigt de noodzaak om te komen tot een praktisch uitvoerbare regeling. Staatssecretaris De Jager moet daar snel voor zorgen.

Omdat alleen natuurlijke personen een commissariaat kunnen vervullen, is er over de vergoedingen altijd inkomstenbelasting (IB) verschuldigd. Bij nadere beschouwing van de discussie voor de Hoge Raad blijkt de commissaris fiscaal desalniettemin een vreemde eend in de bijt te zijn. Want voor de heffing van loonbelasting wordt de verhouding tussen de commissaris

en 'zijn' vennootschap in alle gevallen als een zogenoemde fictieve dienstbetrekking aangemerkt. Met als gevolg dat er over alle commissarissenvergoedingen loonheffing moet worden ingehouden en afgedragen. Door de vennootschap, wel te verstaan.

Puur praktisch bezien is het begrijpelijk dat er een bronheffing geldt voor dit soort beloningen. Het probleem is alleen dat hierdoor tevens de pas wordt afgesneden om kosten in aftrek te brengen die in verband met werkzaamheden als commissaris worden ge-

Commissarissen kunnen kosten uitsluitend fiscaal aftrekken als zij voor de IB ondernemer zijn

maakt. En daar zit 'm de crux.

Voor 'echte' werknemers zijn kosten in verband met de dienstbetrekking fiscaal al lang niet meer aftrekbaar. Voor het proces van de aanslagregeling IB is dit schrappen van de kostenaftrek een zegen. Dit laatste geldt niet voor de commissarisvergoeding. Daar liggen de kaarten duidelijk anders.

Een commissaris wordt geacht een zekere afstand te houden tot het bedrijf waarop hij toezicht houdt. Naar mate hij dichter op de directie kruipt, wordt het moeilijker om objectief naar het functioneren van de bestuurders te kijken. Om die reden kiezen toezichthouders er vaak voor om hun administratieve ondersteuning zelf te organiseren. De kosten daarvoor zijn vaak niet te verwaarlozen. Zeker niet in relatie tot de vergoedingen die daar tegenover staan.

Daar komt nog bij dat de kosten als gevolg van een succesvolle aansprakelijkheidstelling door derden zeer substantieel kunnen zijn.

Eindconclusie van de zaak bij de Hoge Raad lijkt te zijn dat commissarissen hun kosten uitsluitend fiscaal kunnen aftrekken als zij voor de IB ondernemer zijn. Daarmee valt voor degenen met een enkel commissariaat fiscaal definitief het doek. Althans als 'hun' vennootschappen niet bereid zijn de werkelijke kosten op declaratiebasis te vergoeden. Toezichthouders met meerdere commissariaten

Toezichthouders met meer commissariaten zullen fiscus bestoken met verhaal dat zij IB-ondernemer zijn

zullen de fiscus ongetwijfeld en masse gaan bestoken met het verhaal dat zij wel degelijk IB-ondernemer zijn. Juist om deze discussies in goede banen te leiden moet er een duidelijke richtlijn van Financiën komen.

Het ligt voor de hand daarbij aan te sluiten bij regels die sinds jaar en dag gelden voor de heffing van omzetbelasting. Ze komen erop neer dat degene die vijf of meer commissariaten vervult voor de OB-heffing als ondernemer wordt aangemerkt. Zo'n grens zou ook voor de IB moeten gaan gelden. Als deze wordt overschreden, zou de beroepscommissaris OB over zijn vergoeding in rekening moeten brengen en voor de IB tevens recht hebben op de aftrek van gemaakte kosten.

.....
Mr. A.J. van Soelen is compagnon bij Spigthoff.

